

Šifra učenca:

Državni izpitni center

N 0 8 2 5 0 1 3 1

NAKNADNI ROK

Petek, 30. maja 2008 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese s seboj modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko, šilček, barvice in ravnilo. Učenec dobi en obrazec za točkovanje. Preizkusu je priložena barvna priloga.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi uvodna navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazec za točkovanje.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor PREČRTAJ in ga napiši na novo. Ne uporabljaj korektornih sredstev.

Barvice, svinčnik HB ali B uporablaj samo za risanje in načrtovanje.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič (0) točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, ampak začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni kasneje. Na koncu svoje odgovore še enkrat preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti.

Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 20 strani, od tega 2 prazni.

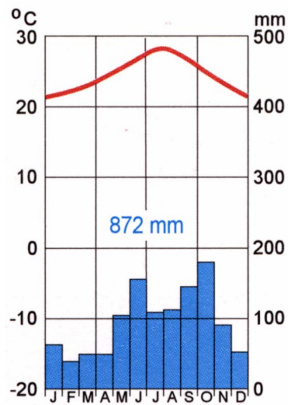
A – SVET

PODNEBJE LATINSKE AMERIKE

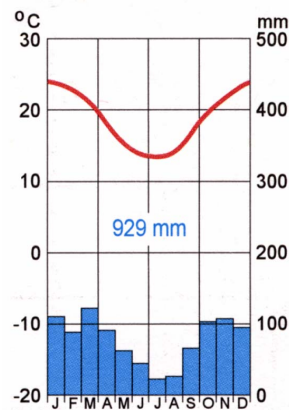
1. naloga

Oglej si klimograma krajev Havana in Rosario in reši nalogo.

Klimogram 1: Havana

Klimogram 2: Rosario

(Vir: Karmen Kolenc, K., Otič, M., Vovk, A. 1997: Sodobni svet, Geografija za 7. razred osnovne šole. Ljubljana)

a) V katerem kraju pade več padavin v mesecu avgustu?

Dopolni poved.

Več padavin pade v kraju _____ .

b) V katerem kraju so med letom manjše temperaturne razlike?

Dopolni poved.

Manjše temperaturne razlike med letom so v kraju _____ .

RUŠILNI VAL

Naloga 2, 3 in 4 boš rešil ob sliki 1.

2. naloga

Oglej si sliko 1, ki prikazuje pogoste naravne katastrofe v vzhodnem delu Azije, in reši nalogo.

Slika 1: Naravna katastrofa

(Vir: Popit, S. 2000: Življenje človeka na Zemlji. Ljubljana)

a) Kako imenujemo rušilni val, ki ga prikazuje slika 1?

Odgovor napiši na črto.

b) Med katere naravne dejavnike, ki preoblikujejo zemeljsko površje, prištevamo rušilne valove?

Odgovor napiši na črto.

DELOVANJE NOTRANJJIH SIL V OCEANIH**3. naloga**

a) Katere notranje sile povzročijo nastanek rušilnih valov, kakor jih prikazuje slika 1?

Odgovor napiši na črto.

b) V katerem oceanu so notranje sile zelo aktivne?

Ime oceana napiši na črto.

	2
--	---

UKREPI**4. naloga**

Na črto napiši dva ukrepa, s katerima bi se ljudje naselja na sliki 1 lahko zavarovali pred rušilnimi valovi.

Ukrep 1: _____

Ukrep 2: _____

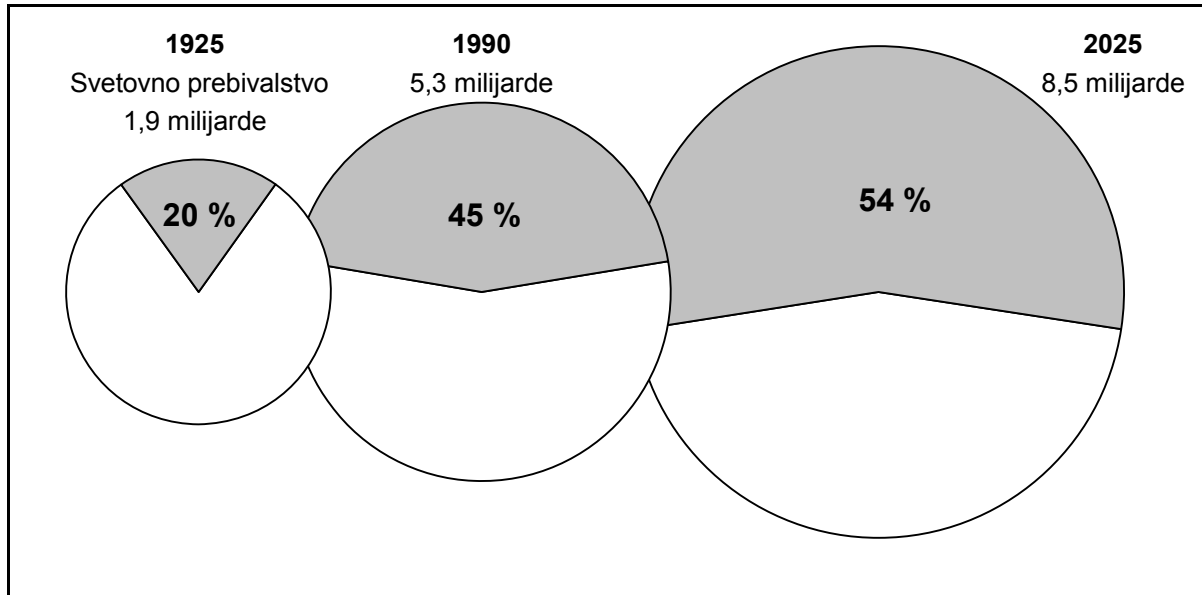
	2
--	---

UBANIZACIJA SVETA

5. naloga

Oglej si graf 1, ki prikazuje naraščanje mestnega prebivalstva na svetu od leta 1925 do pričakovanega števila tega prebivalstva leta 2025.

Graf 1: Število ljudi, ki živijo v mestih

(Vir: Svet X 2. Tržič, 2000)

Koliko odstotkov prebivalstva bo leta 2025 živel v mestnih območjih?

Dopolni odgovor s pravilnim podatkom.

Leta 2025 bo _____ % vsega prebivalstva živel v mestih.

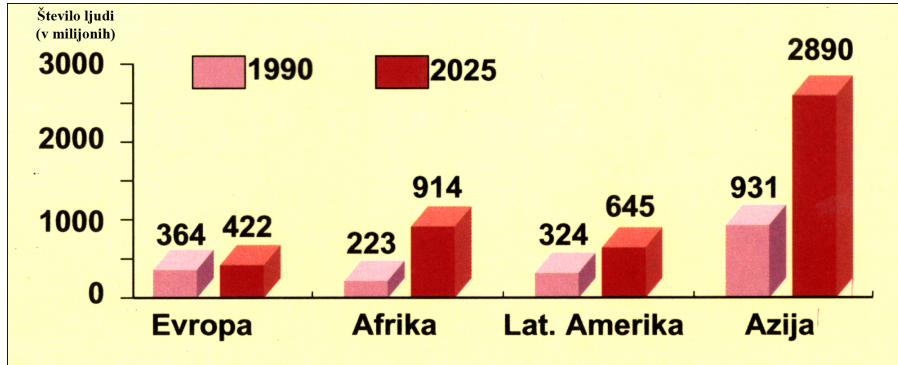
	1
--	---

NARAŠČANJE MESTNEGA PREBIVALSTVA

6. naloga

Oglej si graf 2 in reši nalogo.

Graf 2: Število ljudi, ki živijo v mestih, po celinah (kontinentih)

(Vir: Svet X 2. Tržič, 2000)

Graf 2 prikazuje število ljudi v mestih na različnih celinah (kontinentih) v letu 1990 in predvideno število ljudi v letu 2025.

- a) Izračunaj in ugotovi, na kateri celini (kontinentu) bo delež mestnega prebivalstva do leta 2025 najhitreje naraščal.

Ime celine (kontinenta) napiši na črto.

- b) Na črto napiši en vzrok, zakaj se ljudje na celinah (kontinentih), kjer prebivalstvo hitro narašča, množično preseljujejo s podeželja v mesta.

Vzrok: _____

	2
--	---

SELITVE V MESTA

7. naloga

Naraščanje števila mestnega prebivalstva prinaša dolgoročne posledice tako za mesto kakor za podeželje.

Na črto napiši dve rešitvi, ki bi zmanjšali selitve ljudi s podeželja v mesta v gospodarsko manj razvitih državah.

Rešitev 1: _____

Rešitev 2: _____

	2
--	---

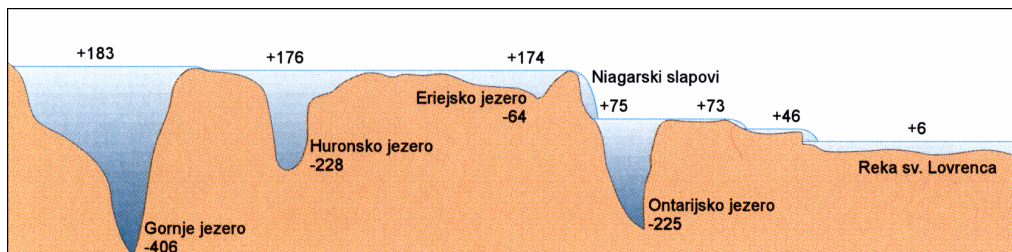
VODNA POT SV. LOVRENCA

8. naloga

Slika 2 prikazuje podaljšano vodno pot po reki sv. Lovrenca, ki povezuje Velika jezera v Severni Ameriki z oceanom. Da bi omogočili plovbo po tej vodni poti, so morali zgraditi poseben prekop, ki ladjam omogoča plovbo.

Oglej si sliko 2 in reši nalogo.

Slika 2: Vodna pot sv. Lovrenca

(Vir: Karmen Kolenc, K., Otič, M., Vovk, A. 1997: Sodobni svet, Geografija za 7. razred osnovne šole. Ljubljana)

a) S katerim oceanom je povezana vodna pot sv. Lovrenca?

Ime oceana napiši na črto.

b) Zakaj plovba med jezeri in reko sv. Lovrenca ni bila mogoča pred zgraditvijo zapornic?

Odgovor napiši na črto.

	2
--	---

ČASOVNI PASOVI

9. naloga

Tomu je iz Ljubljane ob 14. uri po telefonu poklical prijatelja, ki živi v 6 časovnih pasov oddaljenem kraju zahodno od Ljubljane.

a) Koliko je ura v kraju, kjer živi Tomijev prijatelj?

Dopolni poved.

Ura je _____

b) Na kateri celini (kontinentu) je kraj, kjer živi Tomijev prijatelj?

Ime celine (kontinenta) napiši na črto.

	2
--	---

B – EVROPA

MEJA MED EVROPO IN AZIJO

10. naloga

Nalogo boš rešil na zemljevidu 1.

Zemljevid 1: Evropa

(Vir: Prosojnice Evropa. Tržič, 2000)

- Na zemljevid 1 z rdečo barvo vriši z neprekinjeno črto mejo med Evropo in Azijo.
- Na zemljevidu 1 z modro barvo prevleci drugo najdaljšo reko v Evropi, ki se izliva v Črno morje.

DRŽAVE EVROPE

11. naloga

Nalogo boš rešil na zemljevidu 2.

Zemljevid 2: Države Evrope

(Vir: Senegačnik, J., Drobňjak, B. 2000: Spoznajmo Evropo in Azijo, Geografija za 7. razred osnovne šole. Ljubljana)

Na zemljevidu 2 s številkami 1 in 2 označi lego dveh evropskih držav:

- Norveško s številko 1,
- Poljsko s številko 2.

	2
--	---

NARAVNE ZNAMENITOSTI SEVERNE EVROPE**12. naloga**

Oglej si sliki 3 in 4 in reši nalogo.

Slika 3

(Vir: Brinovec, S., Košak, M. 1998: Planet Zemlja in Evropa, Učbenik za 6. razred osnovne šole. Ljubljana)

Slika 4

(Vir: Brinovec, S., Košak, M. 1998: Planet Zemlja in Evropa, Učbenik za 6. razred osnovne šole. Ljubljana)

a) Kateri naravni pojav prikazuje slika 3?

Odgovor napiši na črto.

b) Kako se imenuje dolg, ozek in globok ter ledeniško preoblikovan morski zaliv, ki ga prikazuje slika 4?

Odgovor napiši na črto.

SPREMENJEN MORSKI TOK

13. naloga

Ob obalah Zahodne in Severne Evrope teče topli Severnoatlantski tok. Če bi ob teh obalah tekel hladni tok, bi bile geografske značilnosti tega dela Evrope drugačne.

Na črto napiši dve geografski spremembi, ki bi se zgodili predvsem ob zahodnih obalah Skandinavskega polotoka, če bi jih oblival hladni tok.

Sprememba 1: _____

Sprememba 2: _____

	2
--	---

RUSKA REKA

14. naloga

Preberi besedilo in na črto napiši ime reke, ki je opisana.

Rusi pravijo, da je od vseh rek najbolj ruska. Ob njej so nastala najstarejša ruska mesta. Opevana je v številnih narodnih pesmih in Rusi ji ljubeče rečejo mamica. Je močno onesnažena plovna reka, spremenjena v številna akumulacijska jezera. Po 3680 kilometrov dolgem toku se po obširni delti izlije v Kaspijsko jezero.

(Vir: Jelka Zamuda)

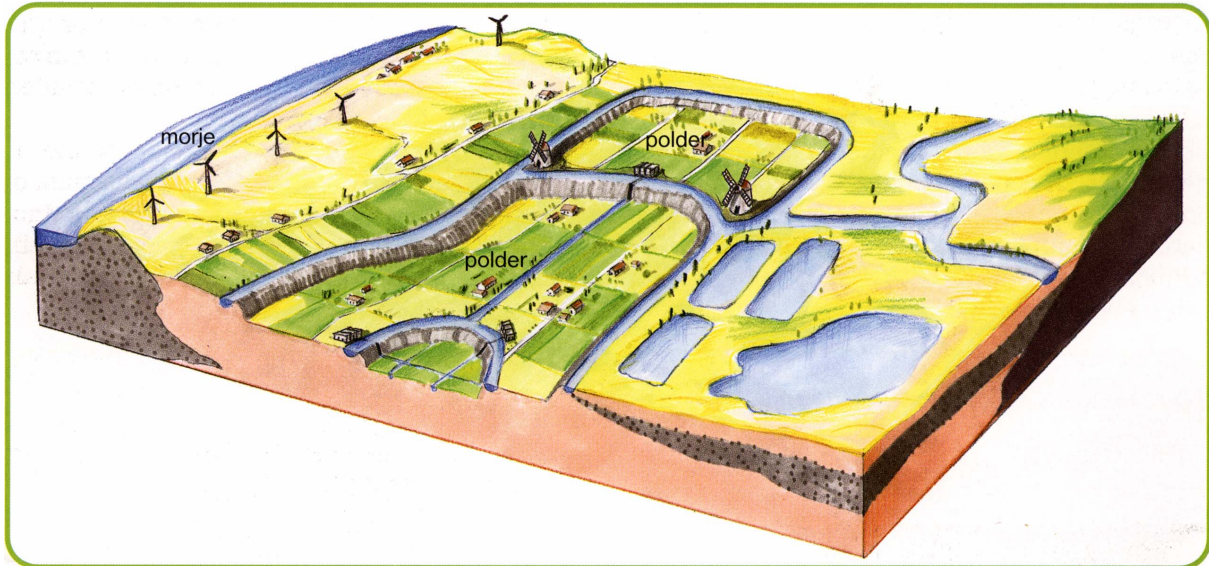
	1
--	---

POLDERJI

15. naloga

Oglej si sliko 5, ki prikazuje nizozemske polderje, zemljišča, ki jih ljudje odvzemajo morju. To je dolgotrajen proces, ki zahteva obsežna zemeljska dela in urejanje vodnih razmer.

Slika 5: Polder

(Vir: Senegačnik, J., Drobniak, B. 1999: Živim v Evropi, Zemljepis za 6. razred osnovne šole. Ljubljana)

Na črto napiši začetna koraka (fazi) pridobivanja novih zemljišč iz morja.

Prvi korak (faza) pri pridobivanju zemljišč:

Drugi korak (faza) pri pridobivanju zemljišč:

EVROPA – RAZČLENJENA CELINA (KONTINENT)**16. naloga**

Evropa sodi med najbolj razčlenjene celine (kontinente) na Zemlji.

Obkroži črki pred dvema vzrokoma, ki pojasnjujeta, zakaj ima Evropa toliko otokov, polotokov in zalivov.

- A Delovanje vetra.
- B Zakrasevanje.
- C Delovanje morja.
- D Erozija prsti.
- E Ugrezanje obale.

	2
--	---

KULTURNE TERASE**17. naloga**

V Sredozemlju so bile od nekdaj značilne kulturne (obdelovalne) terase. Marsikje v sredozemskih državah takšen način obdelave zemljišč na terasah opuščajo.

Na črto napiši vzrok in posledico opuščanja kulturnih teras.

Vzrok: _____

Posledica: _____

	2
--	---

PANONSKA NIŽINA**18. naloga**

Panonska nižina je zaradi rodovitne prsti med najpomembnejšimi kmetijskimi območji v Evropi, vendar pridelke ogrožajo poletne suše.

Na črto napiši dve rešitvi, ki bi v poljedelstvu zmanjšali posledice suše v Panonski nižini.

Rešitev 1: _____

Rešitev 2: _____

	2
--	---

C – SLOVENIJA

TEMPERATURNE RAZLIKE MED MARIBOROM IN KOPROM

19. naloga

Preberi besedilo in reši nalogo.

V časopisu z dne 14. 1. 2006 je bilo v vremenski napovedi objavljeno, da je bila tega dne temperatura ozračja v Kopru +2 stopinji Celzija, v Mariboru pa –13 stopinj Celzija.

(Vir: Jelka Zamuda)

Na črto napiši vzrok za opisane temperaturne razlike v obeh mestih, pri tem kot vzroka za razlike ne navajaj tipa podnebja.

KOPER _____

MARIBOR _____

	2
--	---

POSLEDICE SEGREVANJA OZRAČJA

20. naloga

V prihodnosti nekateri strokovnjaki predvidevajo segretje ozračja za nekaj stopinj. Temperaturne spremembe se bodo čutile tudi v Alpah.

Na črto napiši eno spremembo, ki bo zaradi segrevanja ozračja nastala v Alpah, in posledico te spremembe.

Sprememba: _____

Posledica izbrane spremembe: _____

	2
--	---

NEGATIVNE POSLEDICE TURIZMA

21. naloga

Razvoj turizma v Sloveniji prinaša tudi številne negativne posledice; to je značilno tudi za obalne dele Koprškega primorja.

Na črto napiši eno negativno posledico turizma v tem okolju in razloži njen vpliv na okolje.

Negativna posledica: _____

Razlaga vpliva izbrane posledice na okolje: _____

	2
--	---

NARAVNOGEOGRAFSKE ENOTE/POKRAJINE SLOVENIJE

Nalogi 22 in 23 boš rešil ob sliki 6.

22. naloga

Slovenijo sestavlja pet naravnogeografskih enot/pokrajin. Eno od njih prikazuje slika 6. Nad sliko 6 na črto napiši **ime naravnogeografske enote/pokrajine**, ki jo prikazuje.

Slika 6: _____ enota/pokrajina.

(Vir: Brinovec, S. 1997: Slovenija, Zemljepis za 8. razred. Ljubljana)

	1
--	---

POVRŠINSKE OBLIKE

23. naloga

Oglej si sliko 6 in na črto napiši, kateri površinski (reliefni) obliki prevladujeta v enoti/pokrajini na sliki 6.

Površinska (reliefna) oblika 1: _____

Površinska (reliefna) oblika 2: _____

	2
--	---

DNEVNE SELITVE (MIGRACIJE)**24. naloga**

Dnevne selitve (migracije) so postale del našega vsakdanjega življenja. Povezane so z zaposlitvijo in tudi s preseljevanjem iz mesta na podeželje.

Razloži dve negativni posledici, ki sta povezani z dnevno migracijo.

Odgovor napiši na črto.

Negativna posledica 1: _____

Negativna posledica 2: _____

	2
--	---

VRŠIČ

Naloge 25, 26 in 27 boš reševal z uporabo zemljevida 1 in 2 na barvni prilogi.

25. naloga

Na zemljevidu 1 na barvni prilogi poišči prelaz Vršič in reši nalogo.

- a) Popotnik, ki se je z avtomobilom pripeljal na Vršič, se je odločil, da se bo povzpel na Razor, ki meri 2601 m. Za koliko metrov se bo moral popotnik povzpeti?

Dopolni poved.

Popotnik se bo moral povzpeti za _____ metrov.

- b) Kako imenujemo višinsko razliko med dvema nadmorskima višinama?

Odgovor napiši na črto.

	2
--	---

OSOJNICA**26. naloga**

Oglej si zemljevid 1 na barvni prilogi in poišči pobočje Osojnico.

Pojasni izvor imena Osojnica.

Razlago napiši na črto.

	1
--	---

PADAVINE**27. naloga**

Preberi spodnjo trditev in na barvni prilogi primerjaj zemljevida 1 in 2 ter reši nalogo.

V južnem grebenu gora: Krn, Bogatin, Vogel in Rodica pade največja količina padavin v Sloveniji.

(Vir: Jelka Zamuda)

Na črti napiši razloga za največjo količino padavin v opisanem gorskem grebenu.

Razlog 1: _____

Razlog 2: _____

	2
--	---

SKUPAJ TOČK:

	50
--	----

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN